

PÕHIKOOLI ÜHTSE INGLISE KEELE LÕPUEKSAMI LÄBIVIIMISJUHEND 2012

Inglise keele lõpueksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast.

Eksami kirjalik osa toimub **13. juunil** 2012. a. algusega **kell 10.00**. Eksami suuline osa toimub 13. ja/või 14. juunil, algusega kell 9:00

Ühtsete põhikooli lõpueksamite (edaspidi *eksamid*) korraldamise eest vastutavad põhikooli lõpueksamikomisjonid (edaspidi *eksamikomisjonid*):

- eksamikomisjonid moodustab kooli direktor käskkirjaga hiljemalt kaks nädalat enne eksamite algust;
- eksamikomisjon on vähemalt kolmeliikmeline. Kui eksamit sooritab korraga enam kui 60 eksaminandi, on eksamikomisjonis üks liige iga 20 eksaminandi kohta;
- eksamikomisjoni esimees on kooli direktor või direktori määratud õpetaja, liikmed üldjuhul aineõpetajad;
- eksamikomisjoni esimeheks ei või olla eksamineeritava klassi lõpueksamiaine õpetaja.

Kooli direktor tagab:

- eksamimaterjalide pakettide õigeaegse kooli jõudmise ja nende konfidentsiaalsuse;
- kirjaliku eksami läbiviimise ruumis, kus eksaminandid saavad istuda ühekaupa ja üksteist häirimata;
- eksamimaterjalide paketi avamise eksamikomisjoni poolt pakatile märgitud kuupäeval 15 minutit enne eksami algust;
- kooli pitsatiga varustatud mustandilehed eksami kirjutamisosa ja suulise osa ajal märkmete tegemiseks;
- suulise osa salvestamiseks vajalikud vahendid.

Eksamikomisjon kindlustab, et eksaminandid:

- 1) istuvad eksami ajal ühekaupa;
- 2) alustavad kirjaliku eksamitöö sooritamist üheaegselt pärast eksami toimumise korra tutvustamist ja eksamitööde ning kirjutamisosa mustandilehtede kõikidele eksaminandidele väljajagamist;
- 3) sooritavad eksami käesoleva korra ja eksamitöö tiitellehel olevate juhiste kohaselt;
- 4) lõpetavad eksamitöö sooritamise ettenähtud ajal;
- 5) ei kasuta eksamil kõrvalist abi ega kirjuta maha.

Eksaminand lubatakse eksamile, kui ta ei ole hilineanud rohkem kui pool tundi ja tal on hilinemiseks eksamikomisjoni poolt mõjuvaks loetud põhjus. Eksamile hilineanud eksaminandile võimaldatakse tööks täisaeg, tema tööle märgitakse aeg, millal ta alustas eksami sooritamist.

Eksamikomisjoni liige ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a vältimatu vajaduse korral.

I. KIRJALIK OSA

Eksami kirjaliku osa ülesanded on koondatud ühte vihikusse.

Eksami kirjalik osa koosneb neljast osast:

- 1) I osa – kuulamine (20 minutit);
- 2) II osa – lugemine (45 minutit);
- 3) III osa – keele struktuur (20 minutit);
- 4) IV osa – kirjutamine (40 minutit).

Eksami kirjaliku osa eel

1. Kooli direktor vastutab, et eksamiruumis oleks töökorras CD-mängija ja kõikidele eksaminandidele tagatud hea kuuldavus.
2. Eksamikomisjon jälgib, et eksaminandil ei oleks kaasas õppematerjale või teisi abimaterjale. Vajadusel paigutab eksamikomisjon kõrvalised esemed väljapoole eksamiruumi või eksamiruumis selleks ettenähtud kohta.
3. **Kell 10.00** alustab eksamikomisjon eksaminandidele lõpueksami läbiviimise korra tutvustamist ja teatab eksaminandidele, et sellest hetkest alates peavad nad alluma lõpueksami läbiviimise korrale.

Tähelepanu juhatakse sellele, et

- parandused eksamitöös tuleb teha selgelt, tõmmates maha terve sõna, sümboli, numbri või arvu;
- eksamitöö tuleb kirjutada loetava käekirjaga, ebaselged kohad loetakse veaks;
- eksamil kõrvalise abi kasutamisel või mahakirjutamisel tunnistatakse eksamitöö tulemus kehtetuks;
- eksaminand ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a vältimatu vajaduse korral; eksamiruumist eemalviibimise ajaks annab eksaminand oma eksamitöö lõpueksamikomisjonile, kes märgib eksamitööle eksaminandi eksamiruumist lahkumise ja sinna tagasituleku aja.

Eksaminandidel on **keelatud** omavahel vestelda, üksteiselt esemeid (k.a töövahendeid) laenata, hoida eksamitööd sellises asendis, mis võimaldab teistel eksaminandidel maha kirjutada, viibelda käemärkidega, huulte miimikat kasutades ette öelda, kasutada spikreid, teha märkusi või valju häälega kommenteerida jne.

Eksamikomisjoni liikmetel on **keelatud** eksaminande ülesande lahendamisel abistada või seda selgitada.

4. Eksamikomisjon avab eksamiruumis eksaminandide juuresolekul eksamimaterjalide ümbrikud ja jagab eksamitööd ning kirjutamisosa mustandilehed eksaminandidele. **Teisi abivahendeid kasutada ei ole lubatud.**

Eksami kirjaliku osa ajal

Kui kõigile eksaminandidele on eksamitööd välja jagatud, juhib eksamikomisjon eksaminandide tähelepanu sellele, et kogu kuulamisosa (tööjuhendid, tekstid, pausid ülesannetega tutvumiseks) on salvestatud CD-le. Kuulamisosa algab muusikalise sissejuhatusega, mis kestab u 30 sekundit. Kuulamisosa kestab u 20 minutit ja lõpeb lausega ***This is the end of the listening paper.***

Pärast kuulamisosa lõppu jätkavad eksaminandid lugemis-, keelestruktuuri- ja kirjutamisosa ülesannetega. **Lugemis-, keelestruktuuri- ja kirjutamisosa ülesannete täitmiseks on aega 105 minutit.** Eksaminandid võivad ülesandeid lahendada neile sobivas järjekorras.

Eksamikomisjon kirjutab eksami kirjaliku osa lõpuaja tahvlile.

Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui kirjaliku osa lõpuni on jäänud aega **15 minutit**.

Eksaminandid, kes lõpetavad kirjaliku osa varem, annavad sellest käega märku ning ootavad eksamikomisjoni märguannet eksamitööde üleandmiseks.

Kirjaliku osa aja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval eksamitöid üle andma. Examikomisjon välistab võimaliku segaduse eksamiruumis ja tagab, et eksaminandid ei täienda oma eksamitööd pärast selleks ette nähtud aja lõppu.

Eksaminand, kes on kirjaliku osa lõpetanud, annab eksamitöö eksamikomisjonile ja lahkub eksamiruumist.

Eksami kirjaliku osa tööde hindamine

Eksamitööde korrektse hindamise eest vastutab eksamikomisjon ja selle esimees.

Eksamiülesannete hindamisjuhend (kirjutamisosa hindamisskaala ning kuulamis-, lugemis- ja keele struktuuri osa lahenduste võti) on kättesaadav Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehel aadressil <http://www.ekk.edu.ee> pärast eksami kirjaliku osa lõppu alates kl 13.

Eksamitööd hinnatakse vastavalt lahenduste võtmele (vastuste hindamine: **õige – "+", vale – "-"**, **vastamata – "9"**) ja kirjutamisosa hindamisjuhendile ja -skaalale.

Võimalusel on soovitatav hindamiskomisjoni liikmetel enne eksamitööde hindamist kirjutamisosa ülesandeid koos hinnata, et tekiks ühine arusaamine hindamisskaala kasutamisest.

Kui õpilase sisuliselt sobiv ja grammatiliselt õige vastusevariant võtmes ei sisaldu, peab eksamikomisjon lugema õpilase vastuse õigeks. Eksamikomisjoni otsus selle kohta fikseeritakse vabas vormis koostatud hindamiskoosoleku protokollis, mille koopia saadetakse Eksamikeskusesse.

Kui eksamikomisjonil tekib hindamisel lahkarvamusi, otsustatakse küsimus häälteenamusega. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustavaks eksamikomisjoni esimehe hää. Komisjoniliikmete eriarvamusd kantakse hindamiskoosoleku protokolli.

II. SUULINE OSA

Eksami suuline osa toimub eksamipäeval pärast kirjaliku osa lõppu ja/või sellele järgneval päeval.

- Suulise osa materjalid saadetakse koolidesse koos kirjaliku osa materjalidega.
- Mõlemaks suulise osa päevaks on ette nähtud eraldi eksamikomplekt, **eksamikomplekti kasutamise kuupäev on märgitud ümbrikul.**
- Eksamikomisjoni kuuluvad:
 - 1) aineõpetaja-intervjueerija;
 - 2) hindaja — inglise keele õpetaja, kes ei ole eksaminandi aineõpetaja ja hindab eksaminandi vastust hindamisskaala alusel.
- Peale eksamikomisjoni liikmete on eksamit õigus jälgida HTM-i välishindamisosakonna ja Eksamikeskuse esindajal. Kui ruumis viibib lisaks aineõpetaja-intervjueerijale ja hindajale veel mõni eksamikomisjoni liige või HTM-i välishindamisosakonna /Eksamikeskuse esindaja, istub ta eksaminandist tagapool, et teda mitte häirida.

Vastavalt haridus- ja teadusministri 17. septembri 2010 määruse nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” § 16 lõikele 16 lõpueksamite suulised osad salvestatakse õpilase nõudmisel. Kool valib vastavalt oma võimalustele salvestusvahendid (diktofon või arvuti).

Eksami suulise osa eel

Aineõpetaja-intervjueerija ja hindaja avavad ümbriku suulise osa materjalidega **30 minutit enne** eksami algust ja tutvuvad materjalidega **eksamiruumist lahkumata**.

Ümbrikus on:

- eksamimaterjalid intervjueerijale ja hindajale;
- hindamisskaala;
- 6 teemakaarti eksaminandidele;
- 6 pildikaarti eksaminandidele;
- 6 rollimängukaarti eksaminandidele
- suulise osa protokoll.

Kool kindlustab õpilased kooli pitsatit kandva paberiga ettevalmistamise ajal märkmete tegemiseks.

Eksami suulise osa ajal

Eksaminandi intervjueerib aineõpetaja-intervjueerija, **hindaja ei osale eksamineerimises ega intervjueerija hindamises.**

- Eksaminand palutakse eksamiruumi, intervjueerija tervitab eksaminandi ja palub tal istuda. Kui eksaminand ei tunne hindajat, tutvustab intervjueerija teda.
- Intervjueerija palub eksaminandil valida ühe kuuest tagurpidi lauale asetatud teemakaardist. Teemakaardi tähise kirjutab hindaja suulise osa hindamisprotokolli vastavasse lahtrisse ning annab eksaminandile teemakaardile vastava pildi.
- Eksaminandil on pildiga tutvumiseks ja selle kirjelduse ettevalmistamiseks aega 5 minutit intervjueerija ees, toetudes teemakaardil olevatele küsimustele. Eksaminand võib ettevalmistamise ajal teha märkmeid, mis jäävad pärast vastamist eksamiruumi.
- **Intervjueerija on kohustatud selgelt ja arusaadavalt küsima, kas eksaminand soovib, et tema vastus salvestataks.** Eksaminandile tuleb öelda, et kui vastus pole salvestatud, ei saa suulise

osa tulemust vaidlustada. Kui eksaminand soovib suulise osa salvestamist, lülitab intervjuerija sisse salvestusseadme, ütleb eksaminandi nime ja palub alustada vastamist. Salvestusseadet ei lülitata välja enne, kui intervjuu on lõppenud.

- Kui intervjuerija on veendunud, et eksaminand on pildi põhjal kõigest rääkinud, läheb intervjuerija sujuvalt üle vestlusteema arendamisele eksaminandiga, toetudes intervjuerija kaardil olevatele küsimustele.
- Vestluse lõppedes annab intervjuerija eksaminandile situatiivse kahekõne (rollimängu) kaardi, mille sisuga tutvumiseks ja oma vastuste/küsimuste läbimõtleamiseks on õpilasel aega kuni 2 minutit. Rollimängu käigus kohandab intervjuerija kaardil toodud vastused õpilase tegelikult kasutatud lausungitega. Sulgudes on toodud näitena õpilase võimalik lausungivariant, õigeks tuleb lugeda kõik sisuliselt ja grammatiliselt korrektsed lausungid.
- Kui eksaminand on lõpetanud vastamise, tänab intervjuerija teda ja ütleb, et eksami suuline osa on lõppenud. Seejuures hoidub intervjuerija hinnangulistest kommentaaridest, mis võiksid anda vihjeid selle kohta, milliseks kujuneb suulise osa tulemus.
- Intervjuerija lülitab välja salvestusseadme (kui suuline osa salvestati).
- Intervjuerija ütleb eksaminandile, millal suulise osa tulemused talle teatatakse.
- Eksaminand lahkub ruumist.

Vestluse ajal on õpilasel õigus paluda küsimuste kordamist. **See ei mõjuta õpilase suulise osa punktisummat.**

Õpilaste tulemused kantakse suulise osa hindamisprotokolli suulise osa hindamisskaala alusel, hindamisprotokolli koopia saadetakse eksamikeskusesse. Eksamikeskusesse saadetakse tööd valimiga pannakse kaasa suulise osa salvestised. Salvestatud materjalid peavad olema märgistatud kooli nime, eksaminandide nimede ja salvestamise kuupäevaga.

LÕPUEKSAMI LÕPPHINDE KUJUNEMINE

Kõik eksamiosad annavad võrdse arvu punkte (15). Maksimaalselt võib õpilane tulemuseks saada 75 punkti.

Lõpueksami lõpphinne kujuneb kõikide eksamiosade (nii kirjaliku kui ka suulise osa) punktide summa põhjal. Kõikide eksamiülesannete koondpunktid kantakse kirjaliku töö esilehel olevasse tabelisse, summeeritakse ning arvutatakse ümber 5-palli süsteemi alloleva skaala alusel:

90–100% punktide arvust – hinne 5	67,5–75 punkti
70–89 % punktide arvust – hinne 4	52,5–67 punkti
45–69% punktide arvust – hinne 3	33,5–52 punkti
20–44% punktide arvust – hinne 2	15–33 punkti
0–19% punktide arvust – hinne 1	0–14,5 punkti

Skaala lähtub haridus- ja teadusministri 16. novembri 2006. a määruse nr 41 „Õpilase hindamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord” paragrahvist 6.

Õpilane on eksami sooritanud, kui ta on kogunud kõigi ülesannete eest kokku 45% punktidest (vt ka haridus- ja teadusministri 17.09.2010 määruse nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” § 17 lõikeid 4 ja 5). Kui õpilast hinnatakse nimetatud määruse § 17 lõike 4 alusel, märgitakse vastav otsus ja põhjendused eksami kirjutamisosa vihiku esilehele.

Haridus- ja teadusministri 17.09.2010 määruse nr 59 § 16 lõige 17 alusel sooritab põhikoolilõpetaja, kellel ei ole võimalik mõjuvatel põhjustel (näiteks haigestumine, osalemine

rahvusvahelistel võistlustel, konkurssidel ja olümpiaadidel) sooritada ühtset põhikooli lõpueksamit eksamiperioodil ettenähtud ajal, koolieksami kooli direktori poolt määratud ajal hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30. juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

Sama määruse § 21 lõige 5 alusel sooritab põhikoolilõpetaja, kelle ühtse põhikooli lõpueksami hinne oli «nõrk» või «puudulik», korduseksami koolieksamina kooli direktori poolt määratud ajal hiljemalt jooksva õppeaasta 30. juuniks. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 30. juunit, hiljemalt jooksva õppeaasta 25. augustiks.

EKSAMIHINDE VAIDLUSTAMINE

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 33 lõikele 1 võib põhikooli lõpetaja, kes ei ole rahul põhikooli lõpueksami tulemusega, esitada vaide Haridus- ja Teadusministeeriumile. Vaie tuleb esitada viie tööpäeva jooksul kooli lõputunnistuse kättesaadavaks tegemise päevast arvates. Esitatud vaiete läbivaatamiseks moodustab haridus- ja teadusminister apellatsioonikomisjoni.

Küsimustik aineõpetajale

Pärast eksamitööde hindamist palume igal aineõpetajal, kelle õpilased sooritasid lõpueksami, täita elektrooniliselt küsimustik, mis on saadaval Eksamikeskuse kodulehel aadressil <http://www.ekk.edu.ee/koolile/pohikooli-lopueksamid/tagasiside>.